

Reforma: Bez mestských častí?

[10.10.2020; Pravda; Správy; s. 4; Robo Hakl]

Robo Hakl

Bratislava, Košice

Plán Moderné a úspešné Slovensko, ktorý predstavil minister financií Eduard Heger (OLaNO), ráta aj s **reformou samosprávy**. V Bratislave a Košiciach sa ráta s jednou úrovňou riadenia - magistrátom. V praxi by to znamenalo zrušenie mestských častí. Plán pritom hovorí, že reforma by mala byť hotová do komunálnych volieb o dva roky. „Petržalka je najľudnatejšou bratislavskou mestskou časťou a v podstate tretím najväčším mestom na Slovensku. Je ťažko predstaviteľné, že by pri takom kvante povinností, ktoré musí mestská časť na dennej báze riešiť, chod samosprávy prešiel výhradne pod agendu magistrátu. Očakávame dôkladnú spoločnú diskusiu, ktorá pomôže problém zanalyzovať a nájsť najvhodnejšie riešenie,“ reagovala najväčšia mestská časť Petržalka. Starosta bratislavského Lamača Lukáš Baňacký hovorí, že mestské časti predstavujú zdravý prvok v rámci plnenia samosprávnych funkcií. „Som presvedčený, že obyvatelia nielen Lamača, ale aj ostatných mestských častí Bratislavy sú plne stotožnení so samosprávou na tejto úrovni. Vychádza totiž z historickej tradície urbanizmu, v rámci ktorého sú mestské časti vnímané ako samostatné celky tvoriace hlavné mesto,“ konštatoval Baňacký. Jeho kolegovi z Vajnôr Michalovi Vlčekovi chýba diskusia o takej vážnej téme. „Považujem za chybné, ak niekto pripraví dokument, ktorý nebol konzultovaný s tými, ktorých sa najviac dotkne. Netreba sa čudovať pocitu, že sa rozhodlo o nás bez nás,“ mrzí ho. Vajnory sú z hľadiska počtu obyvateľov so šesťtisíc ľuďmi na 110. mieste z vyše 2 900 miest a obcí. „Ak by sa reforma predsa len prijala, nemôžem vylúčiť, že sa naša mestská časť bude chcieť odtrhnúť,“ upozorňuje Vlček. Starosta bratislavskej Rače Michal Drotován nepovažuje zníženie počtu obcí z 2 927 na 2 890 za reformu. „Najmä ak sa má zrušiť samosprávnosť 25-tisícovej Rače a ponechávajú sa samosprávne obce s počtom obyvateľov jednej bytovky. Veď na našej Kadnárovej ulici má trvalý pobyt viac obyvateľov ako má 87 percent obcí na Slovensku,“ argumentuje Drotován.

Stačí premiér?

Františkovi Ténaiovi, ktorí vedie košickú mestskú časť Sever, reformný plán pripadá ako „zbožné želanie“ bratislavského úradníka, ktorý ešte nebol v Košiciach. „V bode **Reforma samosprávy** som sa nedočítal o žiadnych konkrétnych krokoch, iba že sa v prípade Bratislavy a Košíc zrušia mestské časti. Pre mňa táto časť materiálu vyvoláva množstvo nejasností, nepresností, bez odbornej diskusie a je hlavne bez finančného vyčíslenia dosahov,“ hovorí Ténai s tým, že nieje proti zníženiu počtu mestských častí, ktorých je v Košiciach 22. Starosta najväčšej mestskej časti Západ v Košiciach Marcel Vrchota poukázal na to, že keď primátor otvoril anketu na internete, ľudia hlasovali za zníženie počtu mestských častí, nie za ich rušenie. „Ten návrh mi príde, akoby sme povedali, že načo sú nám ministerstvá, veď stačí len Úrad vlády a premiér,“ adresoval tvorcom reformného plánu tvrdé slová Vrchota. Absolútne zrušenie mestských častí nie je správnym riešením aj podľa Jaroslava Hlinku, starostu košickej mestskej časti Juh. „Som za zachovanie určitého počtu mestských častí a posilnenie ich kompetencií. Zrušenie môže mať aj za následok, že v minulosti pričlenené obce sa môžu začať osamostatňovať, aby si zachovali svoju identitu,“ myslí si Hlinka. Starosta košickej mestskej časti Ťahanovce Miloš Ihnát už v minulosti navrhoval zredukovanie počtu mestských častí na pätnásť. „Určite je 22 mestských častí v Košiciach veľa. Sme skôr za ich zlúčenie, zníženie počtu, s tým, aby mestské časti, ktoré ostanú, dostali aj potrebné kompetencie s financiami,“ vysvetľuje Ihnát s upozornením, že reforma nemôže byť hotová do dvoch rokov, ako sa predpokladá v dokumente ministerstva financií.

Úvahy o zrušení nie sú namieste

Plán zrušenia mestských častí v Bratislave a Košiciach, obsiahnutý v podklade pre národný plán obnovy, neobsahuje podľa Regionálneho združenia mestských častí hlavného mesta SR Bratislavy žiadnu logiku, argumenty ani reálne dôvody, navyše bol prezentovaný bez akejkoľvek diskusie s magistrátom a mestskými časťami oboch najväčších mestských sídiel. „Je pre nás absolútne nepochopiteľné, že materiál nepočíta s odstraňovaním problémov tam, kde sú najvypuklejšie - pri zlučovaní stoviek malých obcí a zároveň navrhuje zrušiť mestské

časti, ktoré sú v niektorých prípadoch väčšie ako okresné, ba dokonca i krajské mestá a bez problémov dokážu plynulo vykonávať aj vysoko odborné funkcie preneseného výkonu štátnej správy, ako sú napríklad stavebné úrady," reagovalo združenie. Aj **Únia miest Slovenska** pripomína, že ak má byť reforma spravodlivá a efektívna, nesmú byť z dialógu vynechané mestá. „Nám jednoznačne v dokumente chýba jasná predstava, ako si súčasná vláda predstavuje reformu našej krajiny," reagoval prezident **Únie miest Richard Rybníček**. Podľa únie nestačí vzbudiť dojem, že najväčším problémom územnej samosprávy je veľký počet mestských častí v Bratislave a Košiciach. Združenie miest a obcí Slovensko podľa odborníka na samosprávu Michala Kaliňáka a zároveň riaditeľa kancelárie združenia dva roky intenzívne pracuje na procese modernizácie miestnej územnej samosprávy. „Čo sa týka rušenia mestských častí Bratislavy a Košíc, nemyslíme si, že toto je riešenie ani správna úvaha. Tieto mestské časti nepotrebujú rušenie, ale zlepšenie. Najskôr auditom na úrovni magistrátov a mestských častí Bratislavy a Košíc, následne porovnaním výsledkov a následne vytvorením nového funkčného mechanizmu ich činnosti," tvrdí Kaliňák.

Právnik: Priveľa otázok

Advokát Jozef Sotoláf tvrdí, že v teoretickej rovine sa jednoduchou novelizáciou zákona dá termín komunálnych volieb v roku 2022 splniť. „Nasledujú však ďalšie dosahy, ktoré musia byť riešené, a či obdobie dvoch rokov je dostatočné, to si netrúfam povedať. Ale myslím si, že skôr nie," konštatoval Sotoláf. Pripomenul, že reformný proces pozostáva z viacerých reforiem, a to finančnej, ekonomickej, organizačnej, personálnej či kompetenčnej. „Riešiť treba aj také veci, čo sa stane s majetkom mestskej časti, so zamestnancami. Všetko sa to dá, ale potrebné je na to dialóg a odborná debata," dodal Sotoláf.